

ГО «Детектор медіа» · Київ · 2017

РІЧНИЙ ЗВІТ

м. Київ, 04071
пров. Ярославський, буд. 7/9, оф. 10
e-mail: info@detector.media

Юридична адреса:
04660, Україна, м. Київ, вул. Ризька, 15

Громадська організація «Детектор медіа» — це медійна платформа та впливовий аналітичний центр.

ГО «Детектор медіа» (до квітня 2016 року — під назвою ГО «Телекритика») веде свою історію з січня 2004 року. Незмінною головою організації є її засновниця й натхненниця, відома українська журналістка та медійна експертка **Наталія Лигачова**.

Вже майже півтора десятиліття команда організації послідовно сприяє дотриманню журналістських стандартів в українських ЗМІ, вдосконаленню національного законодавства в медійній та інформаційній сферах, підвищенню професійного рівня журналістів, формуванню демократичної культури медіаспоживання в українських громадян та критичного мислення.

Наша місія — сприяти становленню демократичних, вільних та професійних медіа в Україні та світі і формуванню критичного мислячого та обізнаного медіаспоживача.

Ми підтримуємо роботу унікальної платформи для широкої громадської та експертної дискусії з медійних питань — це група власних інтернет-видань, основним із яких є портал «Детектор медіа» (detector.media), що розпочав роботу в лютому 2016 року, продовживши традиції сайту «Телекритика», який у 2001 році був створений Наталею Лигачовою та розвивався під її керівництвом до осені 2015 року. Слоган: ««Детектор медіа» — Watchdog українських ЗМІ».

Функціонують також тематичні сайти: MediaSapiens — єдиний в Україні інтернет-ресурс, присвячений медіаграмотності; «Суспільне мовлення» — єдиний ресурс, на якому акумульована вся інформація про реформу суспільного мовлення в Україні; «Відеотека» — унікальний відеоресурс із лекціями на медійну тематику, навчальними онлайн-курсами, інтерв'ю з медійниками й сюжетами із ключових медіаподій країни.

Організація виробляє широкий спектр власних інформаційних продуктів (телевізійна й кінокритика, огляди, аналітика, інфографіка, ток-шоу тощо). Бере участь у робочих групах та дорадчих структурах при органах влади, в роботі Незалежної медійної ради та Комісії з журналістської етики, експертної групи з медіареформи громадської платформи «Реанімаційний пакет реформ». Здійснює моніторинги й дослідження, тренінги та різноманітні публічні заходи.

ГО «Детектор медіа» прагне бути адекватною реальним потребам українського суспільства, української та світової медіаспільноти. Станом на 2017 рік організація поєднує функції засобу масової інформації та аналітичного центру у сфері медіа в Україні й посідає гідне місце серед подібних аналітичних центрів на міжнародному рівні. ●

Зміст

5	Вітальне слово Голови організації
7	2017 рік у цифрах
8	Наші сайти
12	Наші інші продукти
	1. Медіамоніторинг та аналітика
	2. Відеокурс «Журналістські розслідування: основи»
	3. Моніторинг урядової комунікації щодо Донбасу
	4. Онлайн-курс «Новинна грамотність»
	5. Протидія пропаганді
	6. Дослідження «Інформаційне споживання, потреби та погляди мешканців сходу України»
	7. Оцінка потреб та підтримка ЗМІ на сході України
	8. Дослідження «Основні тенденції медіависвітлення суспільно-політичних процесів в Україні у 2014–2017 рр.»
21	Організаційний розвиток
22	Фінансовий звіт
24	Команда
26	Донори

Вітальне слово Голови організації

Наталія Лигачова-Чернолуцька

2017-й увійде в історію українських та світових медіа як рік загострення деяких проблем і водночас їх кращого усвідомлення експертами та журналістами. З одного боку — поглиблення ідеологічного, ціннісного розколу в українському медійному середовищі на тих, хто вважає громадянський обов'язок вищим за професійні стандарти, й тих, для кого професійна місія медіа — понад усе. З іншого боку — пошуки засобів поєднання цих, здавалося б, протилежних позицій, вироблення прийнятних для всіх принципів, за якими мали би працювати медіа під час війни з російським агресором. З одного боку — зростання потужності інформаційної війни, поширення дезінформації, фейків по всьому світу. З іншого — все глибше усвідомлення загрози світовому порядку денному таких дій Росії та її «агентів впливу» в західних інституціях. Для них усе частіше саме Україна починає виступати як приклад протистояння деструктивним впливам...

Цей перелік викликів та пошуку засобів їх подолання можна продовжувати й продовжувати. На передовій усіх ключових медійних процесів в Україні та світі була громадська організація «Детектор медіа».

Журналісти «Детектора медіа» входять до складу громадських та експертних рад Нацради, Держкіно, Мінінформполітики, Держкомтелерадіо, Комітету з питань свободи слова та інформації ВР, до Наглядової ради Суспільного мовлення, до Незалежної медійної ради, Комісії з журналістської етики, секретаріату НСЖУ, а також численних робочих груп, які опікуються ключовими питаннями реформування медійної галузі: становленням суспільного

мовлення, роздержавленням друкованих ЗМІ, протидії перешкоджанню журналістській діяльності та фізичному насильству проти медійників, розвитком національного кіновиробництва, інформаційною безпекою тощо.

У 2017 році вдвічі зросла аудиторія ключових сайтів нашої громадської організації — «Детектора медіа» та «Суспільного мовлення», розвивався сайт MediaSapiens, було модернізовано сайт «Відеотека». Ми розробили й видали «Онлайн-посібник із новинної грамотності» та «Онлайн-відеокурс із журналістських розслідувань». Дослідили інформаційне споживання й суспільну думку на сході України та промоніторили урядові комунікації щодо Донбасу, оцінили потреби ЗМІ у враженому конфліктом регіоні тощо.

Завдяки ГО «Детектор медіа» протягом 2017 року було забезпечено постійний моніторинг наративів пропаганди Кремля, пов'язаних із Україною. Відповідні публікації регулярно з'являлися на сайтах «Детектор медіа» та MediaSapiens. Наша організація також постійно відстежувала проникнення кремлівських наративів в українські ЗМІ.

На початку лютого 2017 року було презентовано результати чергового соціологічного дослідження, здійсненого на замовлення ГО «Детектор медіа» Київським міжнародним інститутом соціології. Ці дослідження, які ми проводимо з 2015 року, дають розуміння, наскільки українські громадяни підтримують ті міфи і стереотипи, що їх поширює кремлівська пропаганда.

2017 рік для ГО «Детектор медіа» відзначився інтенсивним розвитком міжнародних партнерств. Було успішно реалізовано перший міжнародний проект під проводом організації — «Індекс інформаційного впливу Кремля», в якому «Детектор медіа» став на чолі консорціуму з чотирьох організацій, які представляли Україну, Угорщину (Political Capital), Чехію (European Values) та Грузію (Media Development Foundation). Також розпочався ще один міжнародний проект за фінансування Вишеградського фонду, який поставив за мету розвиток ЗМІ у Східній Україні; цього разу партнерами «Детектора медіа» стали Free Press for Eastern Europe (Чехія), European Radio (Польща) та Tendencias (Словаччина).

Тісні зв'язки розвиваються з N-Ost (Німеччина), яка взяла на себе роль організатора мережевої роботи з медіаграмотності в Центральній та Східній Європі.

У 2017 році ГО «Детектор медіа» розробила та прийняла на Загальних зборах членів організації новий Стратегічний план, який охоплює наступні чотири роки — із 2018-го по 2021-й.

«Детектор медіа» продовжує розвивати співпрацю зі своїми стратегічними донорами, серед яких Шведська агенція з міжнародного розвитку (SIDA), National Endowment for Democracy (NED), Internews Network. У 2017 році організація підписала свої перші грантові контракти з Міжнародним Вишеградським фондом та Українською ініціативою зі зміцнення довіри (UCBI).

Наприкінці 2017 року ми розпочали співпрацю з Міністерством закордонних справ Королівства Данії (Danida), яке надасть ГО загальну підтримку на виконання її стратегії на 2018–2021 роки.

Ми з оптимізмом дивимося в майбутнє організації. І докладемо всіх зусиль, щоби посилити ефективність впливу «Детектора медіа» на покращення контенту українських ЗМІ, підвищення медіаграмотності населення, протистояння ворожій пропаганді. Разом із тим ми продовжимо захищати медійний простір від надмірного впливу держави, будемо сприяти посиленню механізмів саморегуляції та співрегуляції в Україні. ■

2017 рік у цифрах

ВЕБ-РЕСУРСИ ГО «ДЕТЕКТОР МЕДІА»:

«Детектор медіа»,
MediaSapiens,
«Суспільне мовлення»,
«Відеотека».

Статистика веб-ресурсів:

ДЕТЕКТОР М

Media
Sapiens

Суспільне
мовлення

ВІДЕОТЕКА

сукупна кількість публікацій: **понад 13 тис.**;
сукупна кількість унікальних відвідувачів: **4 млн 182 тис.**;
сукупна кількість переглядів: **понад 10 млн.**

МОНІТОРИНГ МЕДІА

- 145** публікацій загалом на основі результатів моніторингу;
- 56** кількісних та якісних моніторингів щоденних вечірніх теленовин на топ-каналах;
- 15** якісних моніторингів тижневих підсумкових теленовин на топ-каналах;
- 5** якісних моніторингів ефірів двох розмовних радіостанцій;
- 4** моніторинги вечірніх теленовин на 35 регіональних каналах;
- 3** моніторинги суспільно-політичних ток-шоу на національних телеканалах;
- 5** моніторингів дотримання стандартів інформаційної журналістики на шести національних телеканалах;
- 24** моніторинги телепрограм журналістських розслідувань;
- 7** оцінок якості вечірніх теленовин на «UA: Першому», «UA: Українське радіо» та 26 регіональних каналах Суспільного мовлення;
- 7** оцінок програмних сіток регіональних телеканалів Суспільного мовлення;
- 5** моніторингів урядової комунікації щодо Донбасу;
- 6** постійних моніторингів висвітлення пропагандистськими каналами Росії подій в Україні;
- 8** моніторингів проникнення наративів пропаганди Кремля в українські ЗМІ.

ПУБЛІЧНІ ЗАХОДИ

- 5** прес-конференцій;
- 29** експертних обговорень з актуальних проблем медіа, тренінги.

УНІКАЛЬНІ ОНЛАЙН-ПРОДУКТИ:

онлайн-курс
«Новинна грамотність»

NEW!

онлайн-курс «Журналістські розслідування. Основи»

NEW!

«МедіаДрайвер».

ДОСЛІДЖЕННЯ Й АНАЛІТИЧНІ ЗВІТИ

- «Основні тенденції медіависвітлення суспільно-політичних процесів в Україні у 2014–2017 роках»;
- «Індекс інформаційного впливу Кремля»;
- «Інформаційне споживання, потреби та погляди мешканців сходу України»;
- «Оцінка потреб ЗМІ Донецької та Луганської областей (підконтрольні території)»;
- «Особливий жанр: телерозслідування в Україні»;
- «Як російська пропаганда впливає на суспільну думку в Україні» (дослідження);
- «Діяльність органів державної влади у сфері інформаційної політики та регуляції медіа» (регулярний звіт).

ЗАКОНОПРОЕКТИ, ДО РОЗРОБКИ ЧИ АДВОКАЦІЇ ЯКИХ ДОЛУЧИЛИСЯ ЕКСПЕРТИ ГО «ДЕТЕКТОР МЕДІА»:

- №7397 — Проект закону про аудіовізуальні медіасервіси;
- №7395 — Зміни до законів щодо порядку інформування діяльності суб'єктів владних повноважень;
- №6560 — Зміни до закону щодо удосконалення механізму реформування друкованих засобів масової інформації;
- №5313 — Зміни до законів щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації;
- №3081-д — Проект закону про державну підтримку кінематографії.

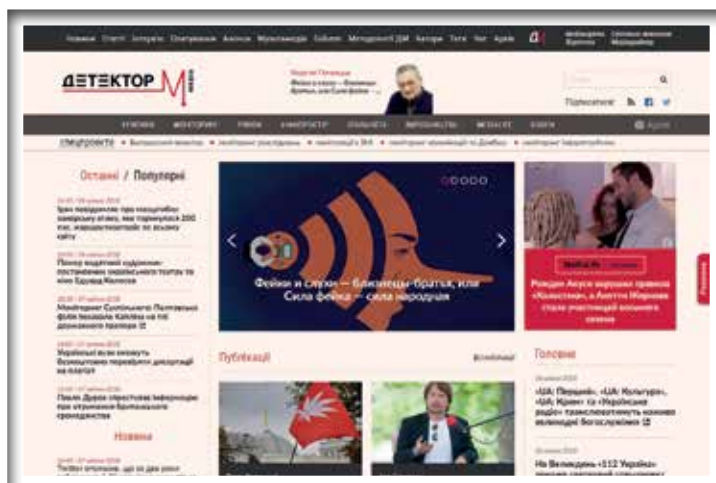
Крім того, експерти нашої ГО адвокатували підвищення рівня фінансування Суспільного мовлення в законах про державний бюджет на 2017 та 2018 роки, а також скасування е-декларування для антикорупційних активістів.

НАШІ САЙТИ

«ДЕТЕКТОР МЕДІА»

Адреса: detector.media

Інтернет-видання «Детектор медіа» — watchdog українських ЗМІ. Засноване в лютому 2016 року екс-командою інтернет-видання «Телекритика» на чолі з Наталією Лигачовою.

2017 рік

10 тис.+ публікацій;
4 млн 733 тис. 355 відвідувачів;
8 млн 82 тис. 777 переглядів.

НАШІ САЙТИ

Галина Петренко,

редакторка сайту
«Детектор медіа»

«Детектор медіа» є найбільш відвідуваним інтернет-ЗМІ про медіа в Україні. Річна аудиторія порталу склала 4,7 млн користувачів, що майже вдвічі більше, ніж у 2016 році.

У 2017 році було опубліковано більше 10 тис. матеріалів — новин, аналітичних статей, інтерв'ю тощо. До топ-десятки публікацій року увійшли інтерв'ю з українськими журналістками Юлією Мостовою та Олесею Бацман; критичні огляди контенту деяких телеканалів, зокрема, скандальних випусків російської програми «Минута славы» («Первый канал») та української «Стосується кожного» («Інтер»); опитування медійних експертів про правила висвітлення у ЗМІ трагічних подій (на прикладі ДТП у Харкові); роз'яснювальні статті стосовно нових законопроектів про мову та указ Президента України про блокування російських сайтів; доповідь доктора філологічних наук Олександра Пономаріва про найпоширеніші мовні помилки в ефірі та навіть відкритий лист Миколи Вересня до Зураба Аласанії, керівника НСТУ.

Майже всі вони викликали жваві обговорення в мережі та в коментарях на сторінці «Детектора медіа» у Фейсбуку та в інших соціальних мережах.

Протягом року на «Детекторі медіа» також вийшло 17 спецпроектів, зокрема: «Моніторинг комунікацій Донбасу», «Мова ворожнечі», «Геополітичний дискурс у контексті України», «Журналістика незалежної України: перші 25 років» та інші. ■

MEDIA SAPIENS

Адреса: osvita.mediasapiens.ua

Media
Sapiens

MediaSapiens — нішеве онлайн-видання, засноване 2010 року.

Завдання сайту — просувати свідоме використання медіа, сприяти формуванню критичного мислення в аудиторії. Ресурс аналізує тенденції у світовій журналістиці, маніпуляції в новинах, а також надає знання та інструменти для ефективної взаємодії із сучасними медіа.

2017 рік

2100 публікацій;

551 тис. 996 відвідувачів;

2 млн 405 тис. 687 переглядів.

Марина Дорощ,

редакторка сайту
MediaSapiens

« У 2017 році медіаграмотність утвердилась як частина порядку денного у світі та в Україні — все більше представників освітньої галузі відносять медіаграмотність до необхідної компетентності сучасного громадянина. Проте її ефективна інтеграція в навчання дітей та дорослих потребує координованих зусиль — і державних органів, і громадських організацій, і освітнього сектору. Одне із завдань сайту MediaSapiens — стимулювати дискусію про потреби різних гравців у цьому напрямі, проблеми у сфері медіаосвіти та шляхи їх вирішення, а також кейси іноземного досвіду, які можуть бути корисними для України.

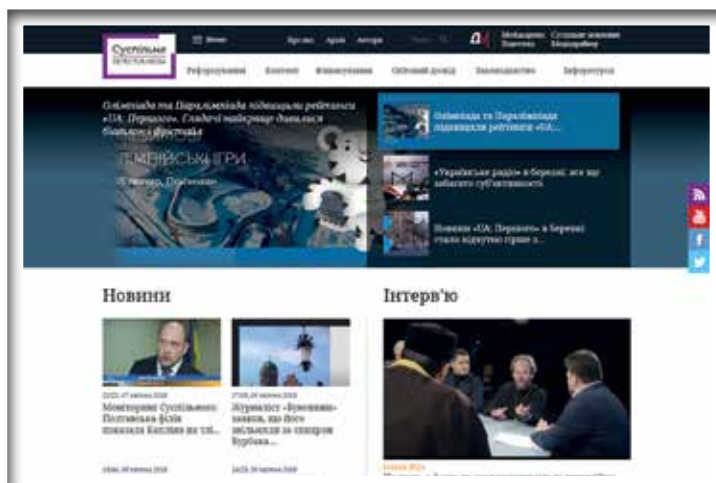
Ми наголошуємо на тому, що медіаграмотність варто трактувати широко — це не лише перевірка інформації, це ті навички, які дозволяють ефективно застосовувати медіа в різних сферах життя. Тому ставимо за мету, щоб наш ресурс був ефективним засобом для тих, хто прагне підвищити персональну обізнаність із тенденціями у світовому інформаційному просторі та дослідженнями, новими медіа та онлайн-інструментами. Так, у 2017 році серед актуальних тем були питання особистої безпеки в онлайні, вплив соціальних мереж на підлітків (через тему так званих смертельних квестів), протидія фейкам. ■

«СУСПІЛЬНЕ МОВЛЕННЯ»

Адреса: stv.detector.media

Суспільне
мовлення

«Суспільне мовлення» — єдине видання на ринку про суспільне мовлення в Україні та світі, яке стало незалежним майданчиком для обговорення процесу реформування, а також місії й завдань суспільного мовлення. Засноване 2010 року.

2017 рік

902 публікації;

412 тис. 753 відвідувачів;

791 тис. 169 переглядів.

Світлана Остапа,

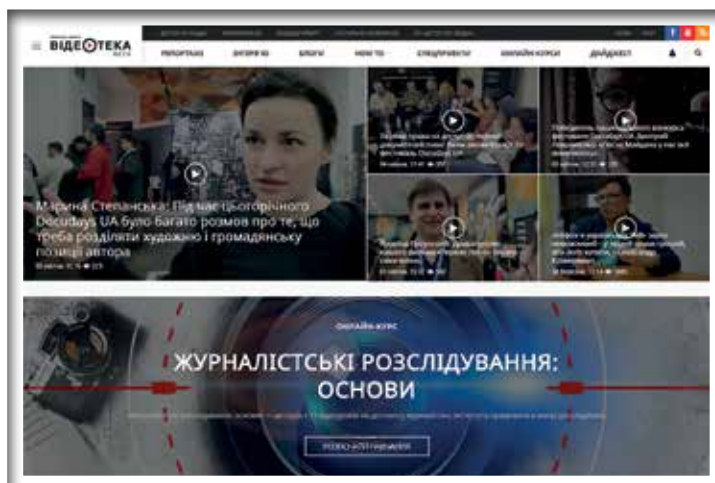
заступниця шеф-редактора порталу «Детектор медіа» зі зв'язків із громадськістю, редакторка сайту «Суспільне мовлення»

« 2017-й увійде в історію України як рік створення Суспільного мовлення. Сайт «Суспільне мовлення» не тільки постійно висвітлював перебіг реформи, а й ставав майданчиком для обговорення важливих питань. А саме: стратегії Суспільного та його нової структури, концепції регіонального мовлення, концепції мовлення для національних меншин, ліцензування і фінансування НСТУ, оптимізації штату. Ми наголошували на важливості виконання місії Суспільного й неприпустимості втручання в редакційну політику. На сайті неодноразово лунала і критика від читачів, експертів і працівників колишнього державного мовлення на адресу нової команди НСТУ. Сайт отримує велику кількість листів, відвідування зросло більш ніж удвічі, значно зросла аудиторія сторінки сайту у Фейсбуку, де ведуться активні дискусії під усіма матеріалами. ■

«ВІДЕОТЕКА»

Адреса: video.detector.media

detector.media
ВІДЕОТЕКА

«Відеотека» — унікальний відеоресурс із лекціями на медійну тематику, інтерв'ю з медійниками й сюжетами із ключових медіаподій країни. Заснований 2009 року. В 2017 році ми повністю модернізували дизайн та програмне забезпечення сайту, ресурс набув сучасного вигляду та можливості пропонувати користувачам нові сервіси, зокрема, створення лонгридів.

2017 рік

200 публікацій;

44 тис. 527 відвідувачів;

397 тис. переглядів відео на Ютубі.

Марина Баранівська,

редакторка сайту «Відеотека»

« У 2017 році за фінансової підтримки Королівства Нідерланди відбувся редизайн сайту «Відеотека». Він отримав адаптивну верстку, став зручним для перегляду з мобільних пристроїв, що особливо важливо, зважаючи на те, що близько половини користувачів переглядають контент «Відеотеки» саме з них.

У межах оновленого сайту також було реалізовано функціонал, який дозволяє публікувати мультимедійні матеріали з елементами відео, інфографіки, презентацій. Завдяки цим новим можливостям на «Відеотеці» з'явилася нова рубрика «Цифровий інструмент для ЗМІ»¹, де публікуються мультимедійні лонгриди про інноваційні діджитал-інструменти, що їх використовують у своїй роботі провідні редакції. Крім того саме на «Відеотеці» було опубліковано онлайн-відеокурс «Журналістські розслідування: основи». ■

¹ See: Цифровий інструмент для ЗМІ // <http://video.detector.media/tags/cyfrovyy-instrument-dlya-zmi?filter=latest>

НАШІ ІНШІ ПРОДУКТИ

1. МЕДІАМОНІТОРИНГ ТА АНАЛІТИКА

Протягом 2017 року ГО «Детектор медіа» здійснювала постійний моніторинг українських теле- і радіоканалів на предмет дотримання журналістських стандартів у новинах та інформаційних програмах. Протягом року ми підготували й оприлюднили 119 моніторингових звітів та на їхній основі опублікували 85 статей, адаптованих для широкої аудиторії. Усі матеріали були розповсюджені через власні онлайн-ресурси «Детектор медіа» та MediaSapiens, адаптовані статті поширювалися також через мережу партнерських регіональних медіакомунікаторів. Протягом року статті, присвячені моніторингам, зібрали 227 тис. 138 переглядів від 104 тис. 786 користувачів.

Завдяки, зокрема, зусиллям «Детектора медіа» в ефірі національних телеканалів зменшується використання мови ворожнечі, а також наративів російської пропаганди. Експерти ГО «Детектор медіа» також увійшли до групи журналістів, які під егідою ОБСЄ активно працюють над створенням меморандуму між журналістами різних видань, що мають різні ідеологічні позиції, — про дотримання базових стандартів. Під час обговорення меморандуму часто використовувалися й результати наших моніторингів.

Кількісний моніторинг щоденних вечірніх новин на семи національних телеканалах

Канали у вибірці: «1+1», «Інтер», «UAПерший», «112 Україна», ICTV, «Україна» та 5 канал. Спеціальна методологія передбачає, поряд із якісним аналізом, і отримання кількісних даних, що відбивають якість випуску новин та дотримання журналістських стандартів у новинах. Моніторинг проводився щоквартально, по п'ять робочих днів у моніторинговій хвилі. Протягом року ми підготували та оприлюднили чотири звіти.

Якісний моніторинг щоденних вечірніх новин на восьми національних телеканалах

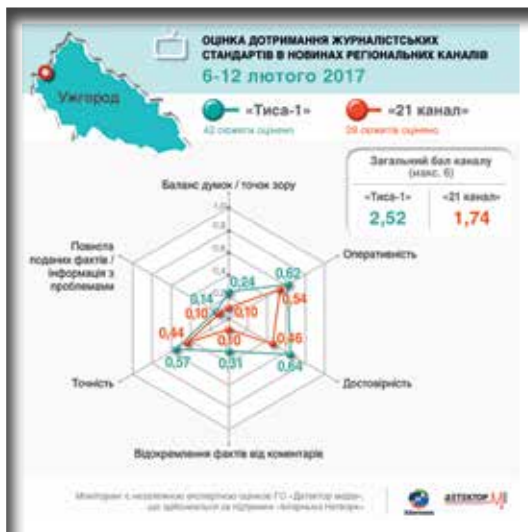
Канали у вибірці: «1+1», «Інтер», «UA Перший», «112 Україна», ICTV, «Україна», СТБ та 5 канал. Методологія моніторингу більш гнучка й дозволяє оперативно реагувати на останні тенденції в медіадискурсі. Особливу увагу було приділено: стану дотримання професійних журналістських стандартів, спотворенню чи маніпулюванню новинами, матеріалам із випадками цензури або джінси, випадкам пропаганди й дезінформації. Такі звіти публікувалися на сайті MediaSapiens протягом року.

Якісний моніторинг щотижневих підсумкових новин на національних телеканалах

Канали у вибірці: «1+1», «Інтер», ICTV, «Україна», 5 канал, «112 Україна» та ZIK. Особливу увагу було приділено: стану дотримання професійних журналістських стандартів, спотворення чи маніпулювання новинами, матеріалам із випадками цензури або джінси, випадкам пропаганди і дезінформації. Такі звіти публікувалися на сайті MediaSapiens щотижня протягом року.

Якісний моніторинг ефіру розмовних радіостанцій «Ера FM» та «Вести FM»

Методологія передбачає аналіз контенту одного повного ефірного дня на відповідність журналістським стандартам, наявність випадків цензури або джінси, а також випадків пропаганди та дезінформації. Моніторинг проводився щоквартально. Протягом року на сайті MediaSapiens було опубліковано п'ять звітів.

Моніторинг дотримання стандартів у вечірніх новинах на 35 регіональних телеканалах

У рамках методології передбачено дослідження вечірніх випусків новин на предмет дотримання журналістських стандартів на кожному з телеканалів. Моніторинг проводився щоквартально, по п'ять робочих днів у моніторинговій хвилі. Протягом року на сайті MediaSapiens було опубліковано чотири звіти. Канали у вибірці:

Дніпро — 11 канал, 9 канал, 34 канал

Закарпаття — «Тиса-1», «Канал 21»

Запоріжжя — ТВ-5, «Алекс», «Канал Z»

Івано-Франківськ — «Галичина», «Вежа», «402»

Кропивницький — ТТВ

Львів — ЗІК, НТА

Маріуполь — МТБ, «Сигма ТВ»

Миколаїв — МАРТ, НІС-ТБ, «Сатурн»

Одеса — «Одеса» (філія НТКУ), Перший міський, «Репортер», «Глас»

Харків — ОТБ, 7 канал, АТН

Херсон — ВТВ+, ЯТБ

Черкаси — «Рось», ВІККА

Чернівці — ТВА, «Чернівецький промінь»

Чернігів — «Дитинець», «ЧЕline», «Новий Чернігів»

Моніторинг суспільно-політичних ток-шоу на національних телеканалах

Ток-шоу у вибірці: «Свобода слова» (ICTV), «Право на владу» («1+1»), «Народ проти» (ЗІК), «Український формат» (NewsONE), «Головна тема» (канал «Україна»). Особливу увагу було приділено: аналізу вибору теми; аналізу вибору експертів та гостей студії відповідно до теми, наявності балансу представлених позицій сторін, маніпулювання ведучими на рівні формулювання альтернатив під час дискусії, нейтральності ведучих під час ток-шоу, лобіювання меседжів політичних сил. Моніторинг ток-шоу розпочався в листопаді, за його час на сайті MediaSapiens було опубліковано три моніторингові звіти, кожен із яких охоплював два тижні.

Комплексний моніторинг дотримання стандартів інформаційної журналістики на шести національних телеканалах

Канали у вибірці: «1+1», «Інтер», «112 Україна», ICTV, «Україна» та 5 канал. Методологія моніторингу дотримання стандартів інформаційної журналістики передбачає аналіз висвітлення найбільш резонансної теми тижня / місяця. Дотримання стандартів інформаційної журналістики оцінювалося інтегрованим чином

Таблиця 1. ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ МАТЕРІАЛІВ З ПОРУШЕННЯМИ ПРОФЕСІЙНИХ СТАНДАРТІВ, ЯКІ МОЖУТЬ СВІДЧИТИ ПРО ОЗНАКИ ЗАМОВНОСТІ (ЦЕНЗУРИ):

КАНАЛ	Травень 2017	Листопад 2017	Листопад 2016	Березень 2016	Жовтень 2016	Відень 2016
ІНТЕР	36	43	28	39	37	39
УКРАЇНА	28	34	22	31	42	29
ICTV	20	17	9	14	18	23
5	8	12	12	5	17	10
1+1	6	11	13	9	13	18
5	5	4	4	6	12	2
ІМПЕРСЬКИЙ	3	2	6	8	4	17

Моніторинг є невідомою експертною оцінкою ГО «Детектор медіа», що здійснюється за підтримки «Національного Репортеру».

МОНІТОРИНГ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ ТЕЛЕРОЗСЛІДУВАНЬ

Моніторинговий період: 05-11 березня 2018 року

Частина 1. ЗАГАЛЬНОНАЦІОНАЛЬНІ РОЗСЛІДУВАННЯ У ВІДЕОФОРМАТІ

ОЦІНКА ПРОГРАМ: «Гроші» («1+1»), «ЦРУ» («24»), «Наші гроші» («24» і «UA:Перший»), «Стоп корупції» (5 канал), «Схеми» («Радіо Свобода» і «UA:Перший»), «Викривач» (vykryvach.com.ua).

МАКСИМАЛЬНИЙ БАЛ		ГРОШІ	ЦРУ	НАШІ ГРОШІ	ВИКРИВАЧ	СТОП КОРУПЦІЯ	СХЕМИ	СЕРЕДНІЙ ПОКАЗНИК
3,0	АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ	2,8	1,3	3,0	1,0	1,8	3,0	2,1
4,0	РОБОТА З ДЖЕРЕЛАМИ	3,0	1,4	3,5	1,5	0,6	3,5	2,2
3,0	БАЛАНС / ОБ'ЄКТИВНІСТЬ	2,7	1,8	3,0	1,5	1,3	3,0	2,2
6,0	ПОВНОТА	4,1	2,5	4,0	3,0	1,3	5,5	3,4
6,0	ВІЗУАЛЬНЕ ТА ЕМОЦІЙНЕ ПОДАВАННЯ	4,3	4,0	5,5	5,3	2,6	4,8	4,4
5,0	ЕТИКА ТА ВІДСУТНІСТЬ МОВИ ВОРОЖНІЧІ	4,5	4,6	5,0	4,5	3,8	2,8	4,2
	СІМЕТАРИЙ (СІД) ПРОГРАМИ	21,4	15,6	24,0	16,8	11,2	22,6	

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ

РОБОТА З ДЖЕРЕЛАМИ

БАЛАНС / ОБ'ЄКТИВНІСТЬ

ПОВНОТА

ВІЗУАЛЬНЕ ТА ЕМОЦІЙНЕ ПОДАВАННЯ

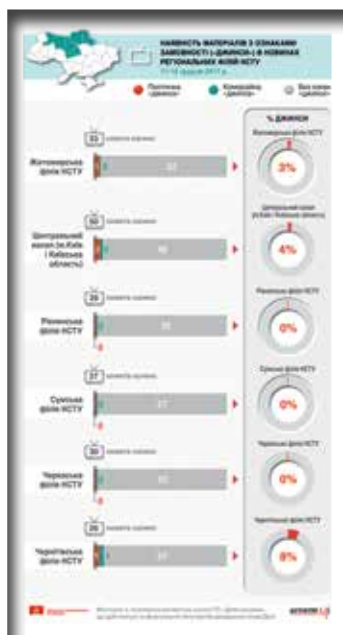

ЕТИКА ТА ВІДСУТНІСТЬ МОВИ ВОРОЖНІЧІ

Моніторинг є незалежною експертною оцінкою ГО «Детектор медіа», що здійснюється за фінансування Міністерства закордонних справ Данії.

(текстова складова та візуальний фон — відео). Протягом січня — березня 2017 року ми опублікували п'ять моніторингових звітів цього типу на сайті MediaSapiens. Цей тип моніторингу є найбільш прикладним для виробників телевізійного продукту.

Моніторинг телепрограм журналістських розслідувань

Протягом року ГО «Детектор медіа» здійснювала моніторинг телевізійних програм журналістських розслідувань. Телепрограми у вибірці: «Гроші» («1+1»), «Народна прокуратура» («112 Україна»), «Наші гроші з Денисом Бігусом», (24 канал, «UA: Перший»), «Слідство.Інфо» («Громадське телебачення», 24 канал, «UA: Перший»), «Стоп корупції» (5 канал), «Схеми» («Радіо Свобода», «UA: Перший»).

Для аналізу обиралися два тижні на місяць, оцінювалися програми, що виходили в ефір в обрані тижні. За 2017 рік було опубліковано 24 моніторингових звіти за результатами цього типу моніторингу на сайті «Детектор медіа».

Моніторинги національних та регіональних каналів Суспільного мовлення

Окрім перелічених вище моніторингів контенту «UA: Першого» як одного з національних телеканалів протягом року, у грудні була хвиля моніторингу для оцінки якості новин на цьому каналі, а також на першому каналі «UA: Українське радіо» та 26 регіональних телеканалів Національної суспільної телерадіокомпанії України. Методологія моніторингу передбачала оцінку якості вечірніх новин протягом п'яти робочих днів. За результатами цього типу моніторингу було опубліковано сім моніторингових звітів на сайті «Суспільне мовлення», що підтримується нашою організацією.

Протягом року «Детектор медіа» також здійснював оцінку програмних сіток регіональних телеканалів Суспільного мовлення, що мовлять у Рівному, Луцьку, Харкові, Житомирі, Чернігові, Херсоні та Хмельницькому.

2. МОНІТОРИНГ УРЯДОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ ЩОДО ДОНБАСУ

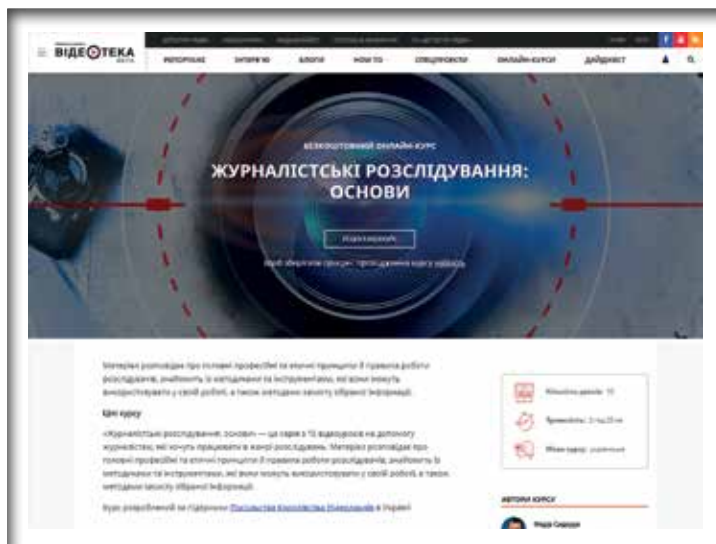
Протягом року ми підготували п'ять звітів за результатами аналізу державної комунікаційної політики стосовно Донбасу. Методологія моніторингу передбачає кількісний та якісний аналіз офіційних повідомлень представників органів державної влади щодо Донбасу.

Моніторинг виявив такі основні тенденції: для Президента тема Донбасу існує виключно у площині демонстрації досягнень на міжнародних переговорах та зміцнення боєздатності ЗСУ. Також ситуація на Донбасі постійно використовується для ілюстрації «російської загрози». Головними комунікаторами від влади із власне громадянами, які проживають на Донбасі, намагалися стати голова Донецької ВЦА Павло Жебрівський та перша заступниця голови Верховної Ради Ірина Геращенко. У звіті також наведено результати аналізу меседжів політсил і державних органів та їхньої відповідності проблемам та порядку денному.

3. ВІДЕОКУРС

«Журналістські розслідування: основи»

«Журналістські розслідування: основи» — це серія із 15 відеоуроків на допомогу журналістам, які хочуть працювати в жанрі розслідувань. Матеріал розповідає про головні професійні та етичні принципи й правила роботи журналістів-розслідувачів, знайомить із методиками та інструментами, які вони можуть використовувати у своїй роботі, а також методами захисту зібраної інформації. Курс дозволяє отримати не лише теоретичні знання, а й практичні підказки та поради від провідних вітчизняних і зарубіжних журналістів-розслідувачів, які мають великий досвід роботи в цьому особливому жанрі журналістики.

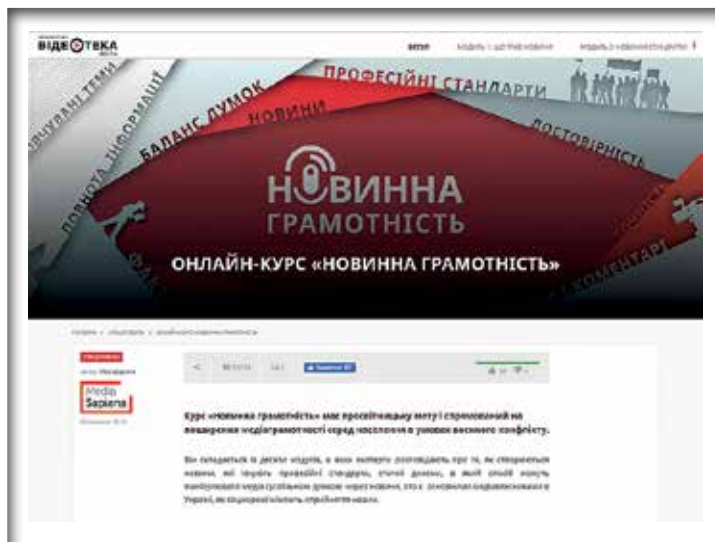

Олег Хоменок,

старший радник із питань медіа Internews Network, член Ради директорів Глобальної мережі журналістів-розслідувачів, співавтор курсу

« Я вважаю, що майбутнє освіти — за інтерактивним та дистанційним навчанням, тому створення онлайн-курсу для журналістів, які прагнуть зайнятися розслідуваннями та навчитися, як це робити, є дуже своєчасним і важливим. Структура курсу побудована таким чином, що користувач може отримати користь як від проходження всіх уроків поспіль, так і від окремих уроків стосовно певних аспектів тематики розслідування. Суттєвим є й те, що більшість прикладів, використаних у курсі, — досвід українських розслідувачів; це робить його ближчим для сприйняття користувачами. Аудіторія курсу досить широка — він розрахований як на журналістів, що займаються або хотіли би зайнятися розслідуваннями, так і на студентів і викладачів факультетів журналістики. ■

4. ОНЛАЙН-КУРС «Новинна грамотність»

Курс «Новинна грамотність» має просвітницьку мету й покликаний підвищити медіаграмотність українців в умовах воєнного конфлікту. Курс із 11 модулів, написаних журналістами й медійними експертами, розрахований на широку аудиторію: від студентів та викладачів журфаків до всіх, кого цікавить тема медіа; він також містить актуальні приклади зі ЗМІ та спеціально розроблені візуалізації. Співредакторки курсу - Діана Дуцик та Дар'я Тарадай.

Курс допомагає всім охочим знайти відповіді на такі запитання:

- Що таке новини і звідки вони беруться?
- Які існують усталені професійні та етичні стандарти?
- Як ЗМІ можуть маніпулювати суспільною думкою?
- Хто платить за новини і як це впливає на їхній зміст?
- Що таке мова ворожнечі?
- Як соціальні мережі змінюють сприйняття новин?

Олена Тараненко,

завідувачка кафедри журналістики Донецького національного університету імені Василя Стуса

«Сильною стороною курсу «Новинна грамотність» є велика кількість інфографіки, в якій зашифрована інколи нудна для студентів теорія; практичні приклади, безпосередньо вбудовані в навчальні тексти; невідручний стиль — легкий, майже розмовний, але без втрати змісту; власне онлайн-формат, можливість робити собі «закладки на подумати».

Мені дуже імпонує (й у студентів має успіх) викладення матеріалу у стилі відповідей запитання «як?» і «навіщо?». Це важливо, адже молоде покоління обирає сьогодні прагматизм. І ще чесність, яка також присутня в «Новинній грамотності», за що окрема подяка її авторкам і авторам, бо небажання замовчувати чи обходити питання війни й чесні медіаприкладі на цю тему — велика рідкість сьогодні. ■

5. ПРОТИДІЯ ПРОПАГАНДИ

Моніторинг та аналітика

Завдяки ГО «Детектор медіа» протягом 2017 року було забезпечено постійний моніторинг наративів пропаганди Кремля, пов'язаних із Україною. Відповідні публікації регулярно з'являлися на сайтах «Детектор медіа» та MediaSapiens.

Огляди експертки Олени Шеремети дозволяли оперативно відстежувати стратегію висвітлення пропагандистськими каналами Росії подій у нашій державі (шість оглядів протягом року), тимчасом як Петро Бурковський відстежував проникнення цих наративів в українські ЗМІ (вісім оглядів протягом року). Крім того, відвідувачі сайтів мали змогу регулярно читати найновіші матеріали одного із провідних дослідників інформаційних впливів, технологій — Георгія Почепцова.

Соціологічні дослідження наслідків пропаганди

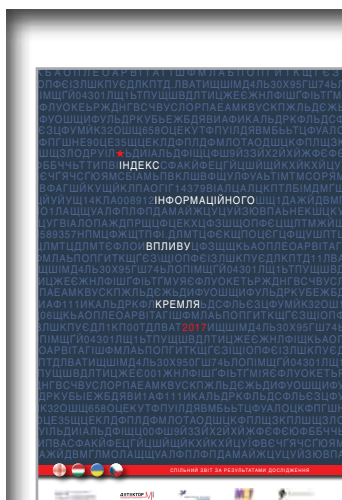
ГО «Детектор медіа» продовжує досліджувати вплив російської пропаганди на громадську думку в Україні. На початку лютого 2017 року було презентовано результати чергового соціологічного дослідження, здійсненого на замовлення ГО «Детектор медіа» Київським міжнародним інститутом соціології. Дослідження стало черговою стадією у серії розпочатих ще 2015 року досліджень, які дають розуміння ступеня підтримки українськими громадянами міфів і стереотипів, котрі поширює кремлівська пропаганда.

Опитування проводилося із 3 по 12 грудня 2016 року. Проведено 2040 інтерв'ю з респондентами, які проживають у 110 населених пунктах України (лише на територіях, що контролюються урядом України). Крім рівня підтримки кремлівських наративів, дослідження виявило ключові джерела новин громадян, рівень їхньої довіри до українських ЗМІ, їхні інформаційні потреби, доступ до російських телеканалів та довіру до них.

Індекс інформаційного впливу Кремля

За ініціатииви ГО «Детектор медіа» міжнародний консорціум аналітичних центрів розробив методологію вимірювання інформаційного впливу Кремля в різних країнах. У 2017 році за фінансової підтримки Чорноморського фонду було проведено пілотне вимірювання Індексу інформаційного впливу Кремля в Україні, Угорщині, Чехії та Грузії.

Мета Індексу — виміряти спроможність уряду Російської Федерації впливати на процеси в інформаційному просторі інших країн. Індекс має форму числа, окремо для кожної країни. Чим більшим є число, тим більші можливості Кремля впливати на інформаційні процеси у країні. До вимірювання Індексу в Україні було залучено 16 провідних експертів із питань інформаційної безпеки, медіа, урядових комунікацій, релігії тощо. Провідним експертом проекту став Роман Шутов, програмний директор ГО «Детектор медіа». З боку Угорщини, Чехії та Грузії експертами виступили представники ГО Political Capital, European Valuesta Media Development Foundation відповідно. Індекс привернув до себе увагу міжнародної спільноти і був презентований в Україні, Чехії, Польщі, США.

6. ДОСЛІДЖЕННЯ «Інформаційне споживання, потреби та погляди мешканців сходу України»

Дослідження інформаційного споживання, потреб та поглядів мешканців Луганської та Донецької областей (підконтрольних уряду України) було здійснене в липні-серпні 2017 року й охопило 173 респондентів із дев'яти населених пунктів.

Отримані дані дозволяють глибше зрозуміти, як саме громадяни споживають інформацію; як обирають джерела інформації, які мають критерії достовірності; які потреби, емоції, стереотипи впливають на сприйняття ними інформації; як громадяни ставляться до медіа, до урядової комунікації щодо сходу України тощо. Дослідження спонукає по-новому поглянути на проблеми медіа в Україні, а також на підходи до комунікації з мешканцями сходу України, які застосовують уряд та неурядові організації.

Аналітичний звіт доступний на сайті «Детектор медіа».

14 листопада 2017 р. ГО «Детектор медіа» провела презентацію дослідження інформаційного споживання мешканців Луганської та Донецької областей (підконтрольних уряду України).

6. ОЦІНКА ПОТРЕБ ТА ПІДТРИМКА ЗМІ НА СХОДІ УКРАЇНИ

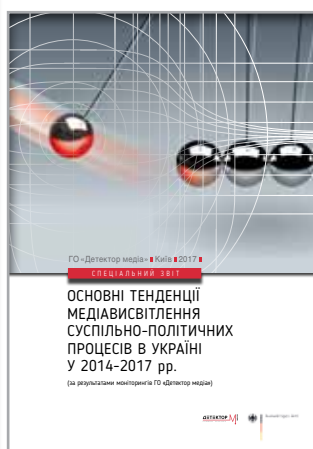

ГО «Детектор медіа» здійснила оцінку спроможності 29 медіа Донецької та Луганської областей (підконтрольні Україні території). У рамках дослідження ми здійснили аналіз контенту місцевих ЗМІ та ефективності менеджменту редакцій. Також були виявлені базові інституційні потреби редакцій; потреби в навчанні топ-менеджменту редакцій; потреби в навчанні журналістів редакцій. Оцінка є основою для побудови програми підтримки місцевих ЗМІ.

Звіт українською та російською мовами доступний на сайті «Детектор медіа».

У рамках програми посилення спроможності для ЗМІ сходу України проведено перший триденний тренінг для редакторів 23 засобів масової інформації (27–29 жовтня 2017 р., м. Краматорськ). Тренерами стали Тетяна Репкова, ГО «Тенденції» (Словацька республіка), та Максим Еріставі (Криворучко), Мережа обміну російськомовними новинами (Чеська республіка).

ГЕОГРАФІЯ:

8. ДОСЛІДЖЕННЯ «Основні тенденції медіависвітлення суспільно-політичних процесів в Україні у 2014–2017 рр.»

За результатами здійснених протягом кількох останніх років моніторингів теле- та радіоканалів було також підготовано аналітичний звіт «Основні тенденції медіависвітлення суспільно-політичних процесів в Україні у 2014–2017 рр.».

У звіті представлені результати моніторингів за 2014–2017 роки центральних приватних телеканалів; колишніх державних телеканалів, які трансформуються у суспільних мовників; зріз російської пропаганди. У розрізі кількох років медіакартина виглядає об'ємнішою, наочнішою.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК

НОВА СТРАТЕГІЯ

Протягом року ГО «Детектор медіа» працювала над новою стратегією, яка мала охопити наступні чотири роки — із 2018-го по 2021-й. Були проведені фокусні зустрічі із партнерами та внутрішні сесії для визначення пріоритетів роботи на наступний період.

У розробці плану організації допомагав один із провідних українських спеціалістів із організаційного розвитку — Володимир Купрій (БФ «Творчий центр ТЦК»). Він допоміг вибудувати новий підхід у структуруванні діяльності та визначенні індикаторів, який враховує найновіші практики, що їх застосовують у своєму стратегуванні ООН, Європейська Комісія, проекти USAID.

Стратегія була прийнята Загальними зборами організації та стала основою для розробки операційного плану на 2018 рік.

РОЗВИТОК ПАРТНЕРСТВ

2017 рік для ГО «Детектор медіа» відзначився інтенсивним розвитком міжнародних партнерств. Успішно було реалізовано перший міжнародний проект під проводом організації — «Індекс інформаційного впливу Кремля», в якому «Детектор медіа» став на чолі консорціуму з чотирьох організацій, які представляли Україну, Угорщину (Political Capital), Чехію (European Values) та Грузію (Media Development Foundation). Також розпочався ще один міжнародний проект за фінансування Вишеградського фонду, який поставив за мету розвиток ЗМІ у Східній Україні; цього разу партнерами «Детектора медіа» стали Free Press for Eastern Europe (Чехія), European Radio (Польща) та Tendencjes (Словаччина). Тісні зв'язки розвиваються із N-Ost (Німеччина), яка взяла на себе роль організатора мережевої роботи з медіаграмотності в Центральній та Східній Європі.

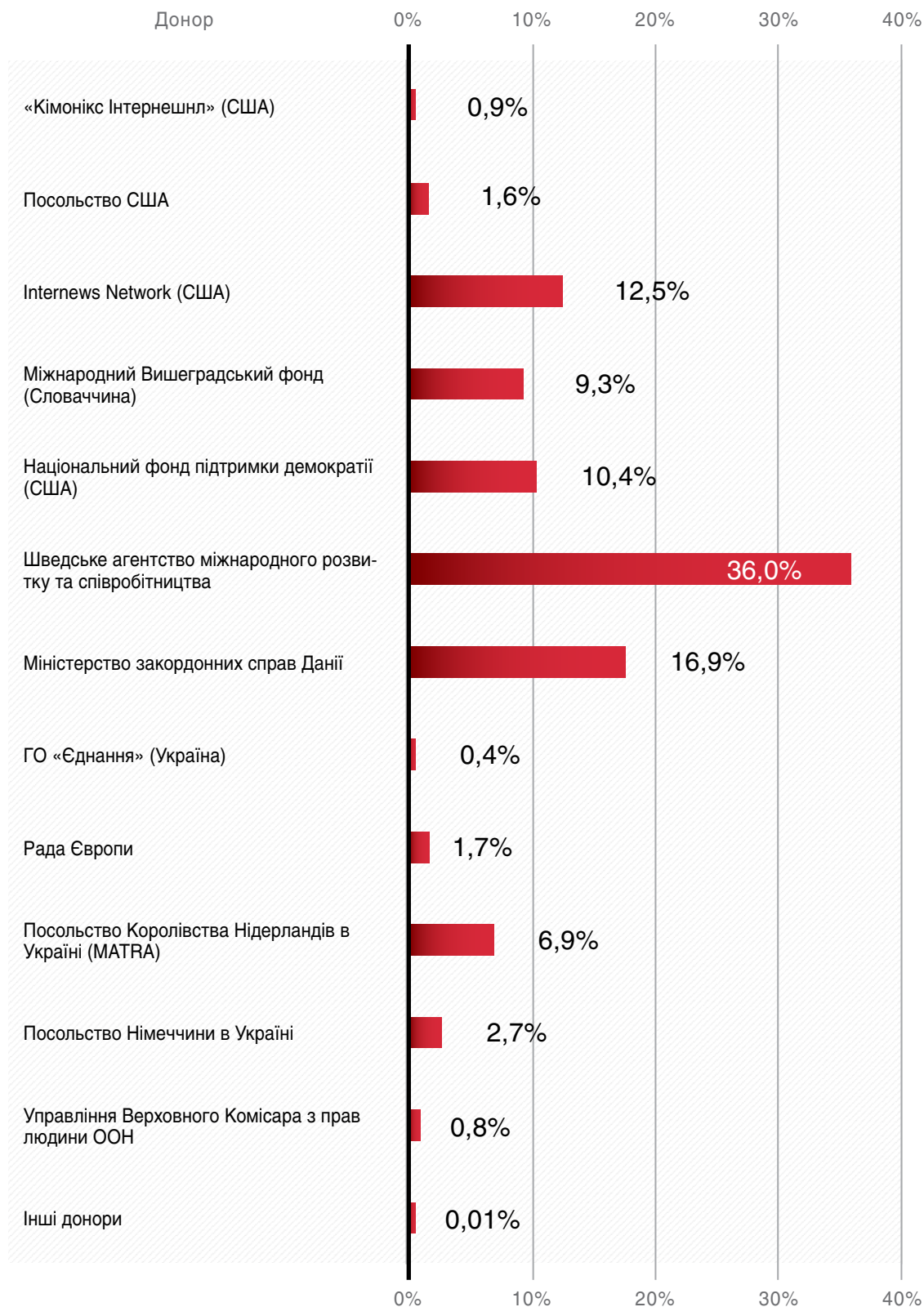
ДОНОРСЬКА ПІДТРИМКА

«Детектор медіа» продовжує розвивати співпрацю зі своїми стратегічними донорами, серед яких уряд Швеції, NED, Internews. У 2017 році організація підписала перший свій грантовий контракт із Міжнародним Вишеградським фондом. Проте найважливішою подією року для «Детектора медіа» став початок співпраці з Міністерством закордонних справ Королівства Данії (Danida). Продукти роботи організації за останні роки, а також якість робочих і фінансових планів переконали данський уряд, і він погодився надати організації загальну підтримку на виконання її стратегії на 2018–2021 роки. Гнучкість фінансування та його сфокусованість на реалізацію Стратегічного плану значно підвищили спроможність організації більш збалансовано й повно виконати свою стратегію на найближчий період.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Загальна сума витрат у 2017 році — **17,365** млн грн.

ПРОЕКТИ	СУМА, ТИС.ГРН.
Моніторинг телеканалів та соціальних ток-шоу щодо висвітлення тематики переселенців та інших постраждалих від конфлікту груп	217
Сприяння розвитку медіасередовища шляхом підвищення медіаграмотності населення та підвищення професійного рівня журналістів	271
Надання громадськості інформації у сфері медіаобізнаності за допомогою інноваційного та інтерактивного продукту	110
Моніторинг журналістських стандартів національних і регіональних телевізійних каналів, моніторинг російської пропаганди, сприяння медіаграмотності	3 000
Сильніші голоси для незалежних медіа у Східній Україні	998
Стимулювання свободи та прозорості у засобах масової інформації	2 297
Базова підтримка ГО «Детектор медіа», 2016–2021 рр.	7 658
Розробка інноваційних інструментів на підтримку журналістських розслідувань в Україні	1 730
Комплексні заходи щодо підтримки медіаосвіти в Україні	45
Подолання мови ворожнечі в українських медіа	182
Індекс інформаційного впливу Кремля	169
Вивчення німецького досвіду для покращення журналістики в Україні	687

КОМАНДА

ПРАВЛІННЯ

Інна Кузнецова

Ірина Бекешкіна

Сергій Квіт

Ігор Когут

Ірина Чемерис

НАГЛЯДОВА РАДА

(до листопада — Контрольно-ревізійна комісія)

Валерій Іванов

Юрій Луканов

Юрій Рубан

ПОРТАЛ «ДЕТЕКТОР МЕДІА»

Наталія Лигачова-Чернолуцька,
Голова організації,
шеф-редактор порталу «Детектор медіа»

Галина Петренко,
заступниця шеф-редактора, головна
редакторка порталу «Детектор медіа»

Мар'яна Закусило,
заступниця шеф-редактора з інфор-
маційної політики

Гала Скляревська,
заступниця шеф-редактора з автор-
ських проєктів

Лілія Молодецька,
виpusкова редакторка

Юлія Шестакова,
виpusкова редакторка

Лілія Зінченко,
кореспондентка

Катріна Розкладай,
літературна редакторка

Андій Чулков,
програміст

Володимир Малинка,
SMM-менеджер (до серпня)

«СУСПІЛЬНЕ МОВЛЕННЯ»

Світлана Остапа,
заступниця шеф-редактора порта-
лу «Детектор медіа» зі зв'язків із
громадськістю, редакторка сайту
«Суспільне мовлення»

Ольга Жук,
оглядачка

ВІДЕОТЕКА

Марина Баранівська,
редакторка (з вересня)

Світлана Григоренко,
відеограф (із жовтня)

MEDIA SAPIENS

Марина Дорош,
редакторка

Тетяна Гордієнко,
оглядачка

Катерина Толокольнікова,
оглядачка (із серпня)

Марія Дачковська,
оглядачка (до червня)

ДИРЕКЦІЯ

Діана Дуцик,
виконавча директорка

Роман Шутов,
програмний директор

Яна Добрянська,
арт-директорка

Олег Кухар,
фінансовий директор
(до грудня)

Олена Леоненко,
головна бухгалтерка

Катерина Кондратьєва,
бухгалтерка

Євген Заславський,
координатор проєктів
(до березня)

Сергій Кравчук,
координатор проєктів
(з вересня)

Олена Демченко,
координаторка проєктів

Євгенія Олійник,
координаторка проєктів

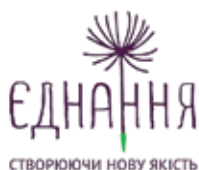
Юлія Зелінська,
менеджерка з адміністративних
питань та питань реклами

Владислав Дзіковський,
системний адміністратор

Олексій Темченко,
програміст, відеограф

ДОНОРИ

2017